

Bīstamo kravu klasifikācija saskaņā ar Eiropas valstu nolīgumu par bīstamo kravu pārvadājumiem (ADR)

1. klase – Sprāgstvielas, kuras pēc savām īpašībām var sprāgt, izraisīt ugunsgrēkus, kā arī iekārtas, kas satur sprāgstvielas, sprāgstošas vielas un izstrādājumi, kuri tiek izgatavoti spridzināšanas darbiem vai pirotehniskā efekta radīšanai.

1.1. apakšklase - vielas un ražojumi, kuriem ir raksturīga masas sprādziena bīstamība (masas sprādziens – tāds sprādziens, kas praktiski uzreiz izplatās pa visu kravu);

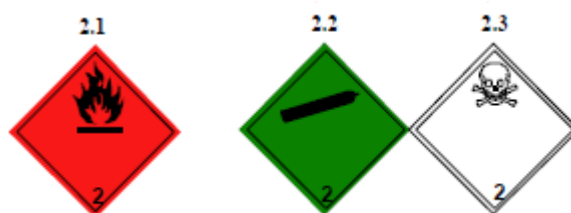
1.2. apakšklase - vielas un ražojumi, kuriem ir raksturīga izkliešanās bīstamība, bet kuri nerada masas sprādziena bīstamību;

1.3. apakšklase - vielas un ražojumi, kuriem ir raksturīga aizdegšanās bīstamība, kā arī neliela sprādziena bīstamība;

1.4. apakšklase - vielas un ražojumi, kuriem ir tikai neliela sprādziena bīstamība, uzliesmošanas vai iniciēšanās gadījumā transportēšanas laikā, nerada iekārtas vai iepakojuma bojājumus;

1.5. apakšklase - vielas ar ļoti mazu jūtību, kurām ir raksturīga masas sprādziena bīstamība, bet kuras ir tik mazjūtīgas, ka to iniciēšanās vai pāreja no degšanas uz detonāciju pie normāliem transportēšanas apstākļiem ir mazticama;

1.6. apakšklase - sevišķi mazjūtīgi ražojumi pret detonāciju, vielām ar niecīgu nejaušanas iniciēšanās vai sprādziena izplatīšanas varbūtību.

2. klase – saspiestā gāze, atdzesēta - sašķidrināta gāze vai izšķīdinātā zem spiediena, kas atbilst kaut vienam no zemāk norādītajiem noteikumiem:

- tvaiku absolūtais spiediens vairāk nekā 300 kPa (3 bāri) pie temperatūras 50°C;
- kritiskā temperatūra zemāka nekā 50C.

Pēc fiziskā stāvokļa gāzes iedalās sekojoši:

- saspiestā gāze, kritiskā temperatūra zemāk nekā -10C;
- sašķidrinātā gāze, kritiskā temperatūra ir vienāda vai augstāk nekā -10C, bet zemāk 70C;
- sašķidrinātā gāze, kritiskā temperatūra ir vienāda vai augstāk nekā 70C;
- izšķīdinātā zem spiediena gāze;
- atdzesētā sašķidrinātā gāze;
- aerosoli un saspiestās gāzes, uz kurām attiecas speciālās prasības.

2.1 apakšklase - neuzliesmojošas gāzes;

2.2 apakšklase - neuzliesmojošas - indīgas gāzes;

2.3 apakšklase - viegli uzliesmojošas gāzes;

2.4 apakšklase - viegli uzliesmojošas indīgas gāzes;

2.5 apakšklase - ķīmiski nenoturīgas gāzes;

2.6 apakšklase - ķīmiski nenoturīgas indīgas gāzes.

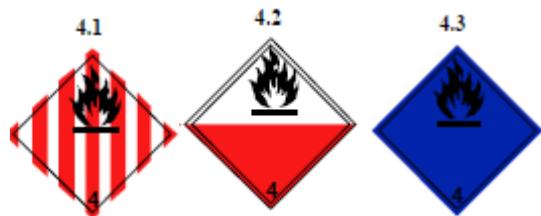

3. klase – viegli uzliesmojoši šķidrumi, šķidrumu maisījumi, kā arī šķidrumi, kas satur cietvielas šķīdumā vai suspensijas, kuras izdala viegli uzliesmojošus tvaikus un kuru uzliesmošanas temperatūra nav lielāka par 61C slēgtā tīgelī;

3.1. apakšklase - viegli uzliesmojoši šķidrumi ar zemu uzliesmošanas temperatūru - šķidrumi, kuru uzliesmošanas temperatūra slēgtā tīgelī ir zemāka par -18C, vai ar uzliesmošanas temperatūru kopā ar citām bīstamām īpašībām;

3.2. apakšklase - viegli uzliesmojoši šķidrumi ar vidēju uzliesmošanas temperatūru - šķidrumi, kuru uzliesmošanas temperatūra slēgtā tīgelī ir no – 18C līdz +23C;

3.3. apakšklase - viegli uzliesmojoši šķidrumi ar augstu uzliesmošanas temperatūru - šķidrumi, kuru uzliesmošanas temperatūra slēgtā tīgelī ir +23C līdz +61C, ieskaitot.

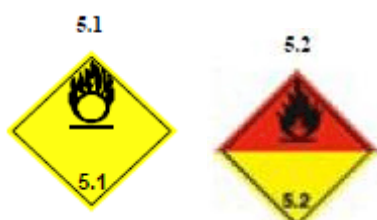

4. klase - viegli uzliesmojošas vielas un materiāli (izņemot klasificētus kā sprāgstvielas), kuriem piemīt spēja viegli aizdegties no ārējiem aizdegšanās avotiem, berzes, mitruma uzsūkšanas, patvaļīgas ķīmiskās pārvēršanās rezultātā, kā arī sakarsēšanas rezultātā;

4.1. apakšklase - viegli uzliesmojošas, cietas vielas, kuras spēj viegli aizdegties no ārējiem aizdegšanās avotiem (dzirksteles, liesmas vai berze) un aktīvi degt;

4.2. apakšklase - pašuzliesmojošas vielas, kuras parastos transportēšanas apstākļos var patvaļīgi sakarst un aizdegties;

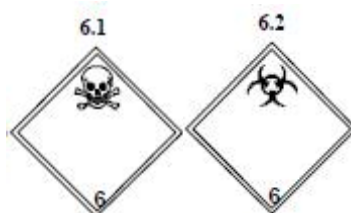
4.3. apakšklase - vielas, kuras izdala uzliesmojošas gāzes, saskarsmē ar ūdeni.

5. klase - oksidējošas vielas un organiskie peroksīdi, kuri spēj viegli izdalīt skābekli, uzturēt degšanu, kā arī atbilstošos apstākļos vai maisījumā ar citām vielām var izraisīt sprādzienu;

5.1. apakšklase - oksidējošas vielas, kuras pašas pēc sevis nav degošas, bet veicina citu vielu vieglu uzliesmošanu un izdala skābekli degšanas laikā, tādējādi palielinot uguns intensitāti;

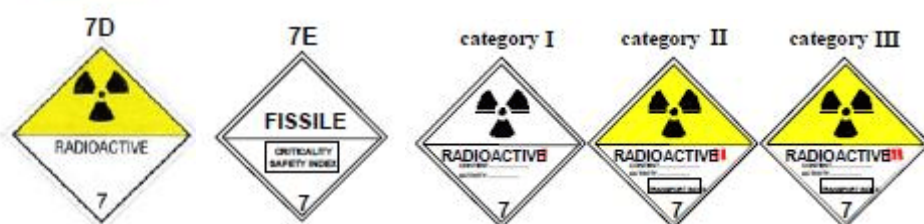
5.2. apakšklase – organiskie peroksīdi, kuri vairākos gadījumos ir degoši, var darboties kā oksidējošas vielas un ir bīstami, saskarsmē ar citām vielām. Daudzi no tiem viegli aizdegas un ir jūtīgi pret sitieniem un berzi.

6. klase - indīgas un infekciozas vielas, kuras spēj izraisīt nāvi, saindēšanos vai saslimšanu to ieelpošanas, uzsūkšanās caur ādu vai norīšanas gadījumā;

6.1. apakšklase – indīgas (toksiskas) vielas, kuras spēj izraisīt nāvi, ieelpojot tvaiku, putekļus, uzsūkšanās caur ādu vai norīšanas gadījumā;

6.2. apakšklase - vielas un materiāli, kas satur patogēnus organismus, kuri ir bīstami cilvēkiem un dzīvniekiem

7. klase - radioaktīvas vielas, kuru īpatnējā aktivitāte pārsniedz 70 kDž/ kg.

8. klase - kodīgas un koroziālas vielas, kuras izraisa ādas bojājumus, gļotādas un elpošanas ceļu bojājumus, izraisa metālu koroziju, transportlīdzekļu un kravu bojāšanos, kā arī var izraisīt ugunsgrēku, saskarsmē ar organiskiem materiāliem vai dažādām ķīmiskām vielām;

8.1. apakšklase – skābes;

8.2. apakšklase - sārmi;

8.3. apakšklase - dažādas kodīgas un koroziālas vielas.

9. klase - vielas ar relatīvi zemu bīstamību transportēšanas laikā, kuras nav iekļautas citās klasēs, bet pieprasa noteiktu pārvadāšanas un glabāšanas noteikumu piemērošanu.

9.1. apakšklase - šķidrās un cietās degvielas un materiāli, kuri nav iekļauti 3. un 4.klasē, bet dažos gadījumos var būt bīstami (degošie šķidrums ar uzliesmošanas temperatūru no +61 C līdz +100C slēgtā tīglī, šķiedras un citi analogiski materiāli);

9.2. apakšklase - vielas, kuras noteiktos apstākļos kļūst kodīgas un koroziņas.